

**Návrh
na vyhlášení zvláště chráněného území
a jeho ochranného pásma**

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 a § 37 odst. 1
zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody
a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
a § 4 vyhlášky č. 60/2008 Sb.

**Přírodní památka
Trenckova rokle**

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území

1. Název zvláště chráněného území

Trenckova rokle.

2. Navrhovaná kategorie ochrany zvláště chráněného území

V souladu s nařízením vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů (dále jen národní seznam), bude území vyhlášeno v kategorii **přírodní památka** ve smyslu ustanovení § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

3. Předmět ochrany a jeho popis

Předmětem ochrany je geomorfologický útvar a významný krajinný fenomén Trenckovy rokle s jejím výjimečným ekotopem, reprezentovaným jednak štěrbinovou vegetací silikátových skal, drovin a pohyblivých sutí, jednak zachovalými zbytky suchých acidofilních doubrav, suťových a roklinových lesů s výskytem celé řady vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Jedním z hlavních předmětů ochrany Přírodní památky Trenckova rokle je evropsky významný mechorost šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*) a jeho biotop, kterým se rozumí zejména stinné dno rokle s ponechanými zbytky odumřelých stromů a shluky tlejícího dříví v různém stupni rozpadu.

4. Cíle ochrany

Základním dlouhodobým cílem péče je vytvoření a udržení stabilních životních podmínek pro zachování a další rozvoj populace šikouška zeleného (*Buxbaumia viridis*). To znamená především udržení příznivého mikroklimatu (optimálních světelných a vlhkostních poměrů) na dně roklí a dále pak průběžné zajištění dostatečného množství tlejícího dříví ve vhodném stádiu rozpadu v místech výskytu tohoto evropsky významného druhu.

Doprovodným cílem při hospodaření v lesních porostech je zachování strukturně a věkově rozrůzněných porostů přirozené dřevinné skladby, zejména společenstev květnatých bučin (L 5.1 - *Eu-Fagenion*), suchých acidofilních doubrav (L7.1 - *Genisto germanicae-Quercion*) a suťových lesů (L4 - *Tilio-Acerion*), dále pak ochrana a uchování štěrbinové vegetace silikátových skal a drovin (S 1.2 - *Asplenion septentrionalis*) a v neposlední řadě též společenstva pohyblivých sutí (S 2 - *Galeopsion segetum*).

Cílem péče o neživé části přírody je zachování geomorfologického fenoménu hluboce zaříznutých strží a skalních výchozů ve zvláště chráněném území.

5. Základní ochranné podmínky

Pro kategorii přírodní památky je ustanovením § 36 odst. 2 zákona dána základní ochranná podmínka, která zakazuje změny či poškozování přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození. Za poškození se považují takové zásahy a činnosti, v jejichž důsledku by mohlo dojít k zániku nebo negativní změně předmětů ochrany.

V uvedeném případě se jedná o veškeré činnosti, jež by mohly poškodit geomorfologický fenomén Trenckovy rokly, ohrozit stávající populaci šikouška zeleného a jeho biotop, případně narušit přirozený charakter zbytků listnatých lesů. Do souhrnu takových činností lze zahrnout zejména těžbu kamene, provádění terénních a vodohospodářských úprav v ZCHÚ (např. hrazení bystřin), umisťování staveb a ukládání různých druhů odpadů i jiného materiálu v území, odstraňování odumřelého jehličnatého dříví ze dna roklí a jejich nejbližšího okolí, provádění holosečných těžeb v porostech vyhrazených bezzásahovému režimu, přeměny porostů s přírodě blízkou druhovou skladbou směrem ke skladbě stanovištně nepůvodní apod.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

Pro území přírodní památky se v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona navrhuje následující bližší ochranné podmínky.

Pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody bude možné v přírodní památce vykonávat tyto činnosti:

- a) přikrmovat zvěř, budovat myslivecká zařízení, zřizovat újediště a vnadiště
- b) tábořit a rozdělovat ohně
- c) pořádat hromadné sportovní, turistické a jiné akce
- d) měnit druh a způsob využití pozemků
- e) provádět těžbu dříví v bezzásahové zóně přírodní památky a to včetně zpracování kůrovcového nebo pro kůrovce atraktivního dříví

7. Územně správní vymezení

Navrhovaná Přírodní památka Trenckova rokly (dále jen „přírodní památka“) se nachází na území Jihomoravského kraje, okres Brno-venkov, obec s rozšířenou působností Tišnov, obec Drahonín, v katastrálním území Drahonín na pozemcích KN (katastr nemovitostí) parcelní číslo 636/2, 730/5 – okrajová část, 731/3, 732, 733, 734/1, 734/2, 747, 748, 754 – okrajová část, 755, 756, 1324/2 – okrajová část, 1330/1 – okrajová část, 1331 – okrajová část, 1332, 1333 – okrajová část, 1341 – okrajová část, 1342 – okrajová část, 1347 – okrajová část, 1348/1 – okrajová část, 1350/2 – okrajová část, 1352 – část, 1353, 1354 – okrajová část, 1356/4 – okrajová část, 1365 – okrajová část, 1384/6 – část, 1384/7, 1384/8 – část, 1384/9 – část, 1384/38, 1385/2 – okrajová část, 1385/3 – okrajová část, 1407/2 – okrajová část, 1408/2 – část, 1409 – okrajová část, 1410/2, 1411 – okrajová část, 1412, 1419, 1420, 1427/1, 1428/1, 1428/2, 1440/1, 1440/2, 1441, 1448, 1449, 1457, 1458, 1467, 1495/2 – část a pozemcích PK (pozemkový katastr) parcelní číslo 731 – okrajová část, 735 – okrajová část, 736 – okrajová část, 737/2 – okrajová část, 1408 – okrajová část, 1410, 1413/1 – okrajová část, 1417/1 – okrajová část, 1422/3 – okrajová část, 1425 – okrajová část, 1429 – okrajová část, 1439 – okrajová část, 1442 – okrajová část, 1450 – okrajová část, 1456 – okrajová část, 1460 – okrajová část, 1465 – okrajová část.

8. Předpokládaná výměra území

Předpokládaná celková výměra navrhované přírodní památky je přibližně 21,50 ha. Podrobné vymezení hranic navrhované přírodní památky a jejího ochranného pásma je zakresleno v kopiích katastrální mapy a pozemkové mapy, které jsou přílohou tohoto dokumentu.

9. Odůvodnění návrhu

Důvodem ke zřízení zvláštní územní ochrany předmětného území je jeho cennost z hlediska přírodovědného a současně zákonná povinnost příslušných orgánů ochrany přírody zabezpečit ochranu evropsky významných lokalit zařazených z důvodu výskytu evropsky významných druhů nebo evropsky významných stanovišť do evropského seznamu.

Území navrhované ke zvláštní ochraně se nachází jihozápadně od obce Drahonín v hluboce zařezané rokli vytvořené bezejmenným levostranným přítokem říčky Loučky (Bobrůvky) a na přilehlých skalnatých srázích vypínajících se nad touto bystřinou. Výškové rozpětí lokality se pohybuje mezi 355 – 480 m n.m. Území je cenné jak z pohledu krajinného rázu, tak zachovalostí zdejších vegetačních poměrů. Významné je především svým geomorfologickým reliéfem, který zahrnuje nejen divoké kaskádovitě utvářené dno rokle s četnými vodopády a peřejemi, ale také suťová pole, balvanité srázy a mohutné skalní výchozy objevující se zejména ve spodní části území. Kamenité svahy jsou hostitelem velice ceněné šterbinové vegetace silikátových skal, drolin a pohyblivých sutí a zároveň i vhodným biotopem pro existenci některých vzácných a chráněných druhů rostlin. Dobře zde prosperují např. violka skalní (*Viola saxatilis*), lopusťník skloněný (*Hackelia deflexa*), kostřava sivá (*Festuca pallens*), růže převislá (*Rosa pendulina*) či rozrazil Dilleniův (*Veronica dillenii*), ojediněle se vyskytují jalovec obecný (*Juniperus communis*) a hrušnice jednostranná (*Orthilia secunda*). Při samotném ústí rokle se lze setkat s nepříliš početnou populací ohrožené udatny lesní (*Aruncus vulgaris*), na břehu říčky Bobrůvky pak také s několika trsy vzácného kozlíku bezolistého (*Valeriana sambucifolia*). Ve stinných a vlhkých poměrech střední a horní části rokle se nachází shluky padlých smrkových kmenů, pokryté v závislosti na stávajícím stádiu jejich rozkladu různými druhy mechorostů, z nichž jednoznačně nejcennějším se jeví evropsky významný druh šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*). V obtížně přístupných stráních se rovněž dochovaly zbytky starých porostů s přírodě blízkou dřevinnou skladbou. Jedná se zejména o suché acidofilní doubravy, dubohabřiny, suťové lesy a pomístně též zbytky květnatých bučin s vtroušenou jedlí bělokorou. Ze vzácných druhů živočichů zde byl pozorován výskyt např. ropuchy obecné (*Bufo bufo*), skokana (*Rana sp.*), datla černého (*Dryocopus martius*), střevlíka vrásčitého (*Carabus intricatus*) aj.

Z důvodu výskytu evropsky významného druhu šikoušku zeleného (*Buxbaumia viridis*) bylo území navrhované přírodní památkou pod kódem CZ0625020 a názvem Trenckova rokle přijato mezi lokality tzv. Evropského seznamu, které vytváří na území Evropského společenství síť chráněných území zvanou Natura 2000.

Celkový charakter a druhová bohatost území bezesporu opodstatňují vyhlášení území za zvláště chráněné. Lokalitu lze označit za přírodní útvar menší rozlohy a naleziště ohrožených druhů ve fragmentech ekosystému s regionálním ekologickým, vědeckým a estetickým významem, které vedle přírody formoval svou činností člověk. Takové území může orgán ochrany přírody vyhlásit v souladu s ustanovením § 36 zákona za přírodní památku.

10. Přírodní zdroje ve zvláště chráněném území

Z přírodních zdrojů (§ 7 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů) nacházejících se na území přírodní památky, se v současné době dlouhodobě využívá pouze živá složka, a to v rámci chovu a lovu zvěře při výkonu práva myslivosti. S ohledem na dlouhodobou péči příslušného uživatele honitby se v tomto případě jedná o zdroj obnovitelný, který navíc nebude výše navrhovanou ochranou území nikterak dotčen.

Za potenciálně využitelný obnovitelný zdroj lze dále považovat dřevní surovinu ze zdejších lesních porostů. Využití tohoto zdroje bude zřízením přírodní památky omezeno pouze v cca

60 metrů širokém pruhu na dně rokle a dále pak na skalnatých srážech, kde jsou veškeré porosty zařazeny do kategorie lesa ochranného. V ochranném lese vzniká omezení hospodaření přímo z lesního zákona a nelze za ně žádat finanční kompenzaci. U bezzásahové zóny na dně rokle vzniká omezení jednoznačně z důvodů ochrany přírody a je proto na zvážení každého vlastníka, zda-li se v souladu s ustanovením § 58 zákona pokusí u příslušného orgánu ochrany přírody (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – krajské středisko Brno) uplatnit nárok na úhradu újmy způsobené omezením lesního hospodaření.

Bezejmenný přítok říčky Loučky (Bobrůvky) protékající Trenckovou roklí není natolik vydatným vodním zdrojem, aby mohl efektivně sloužit k výkonu práva rybářství. Ze stejných důvodů se nepředpokládá ani jeho potenciální energetické využití.

Návrh na vyhlášení ochranného pásma Přírodní památky Trenckova rokle

1. Územně správní vymezení

Navrhované ochranné pásmo se nachází na území Jihomoravského kraje, okres Brno - venkov, obec s rozšířenou působností Tišnov, obec Drahonín, katastrální území Drahonín na pozemcích KN (evidence katastru nemovitostí) parcelní číslo 1384/5 s budovou s evidenčním číslem 4 a parcelní číslo 1384/39 s budovou s evidenčním číslem 5.

2. Předpokládaná výměra území

Předpokládaná celková výměra ochranného pásma je přibližně 0,01 ha. Vymezení hranic přírodní památky a jejího ochranného pásma je zakresleno v kopiích katastrální mapy a pozemkové mapy, které jsou přílohou tohoto dokumentu.

3. Návrh vymezení činností a zásahů, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody

Na území ochranného pásma budou na souhlas orgánu ochrany přírody vázány pouze činnosti stanovené v ustanovení § 37 odst. 2 zákona.

Žádná další specifická omezení nebudou v ochranném pásmu stanovena.

4. Odůvodnění návrhu

Specifické ochranné pásmo se navrhuje zřídit pouze na parcelách uvnitř zvláště chráněného území, na nichž se v současné době nachází rekreační objekty, jejichž nevhodnou přestavbou či změnou stávajícího způsobu využití by mohlo dojít k potenciálnímu ohrožení zdejších předmětů ochrany. Takovou nevhodnou změnou by bylo např. přebudování těchto objektů na velkokapacitní rekreační zařízení.

Vyhlášení ochranného pásma po obvodu přírodní památky se nejeví jako smysluplné, neboť v okolí nebyly zjištěny žádné škodlivé vlivy, jejichž působení by takové ochranné pásmo mohlo efektivně bránit.

Přílohy:

1. Kopie katastrální mapy s podrobným zákresem hranic zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma
2. Kopie pozemkové mapy s podrobným zákresem hranic zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma
3. Zobrazení hranic zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma na podkladě leteckého snímku
4. Kopie základní mapy České republiky s orientačním zákresem hranic zvláště chráněného území